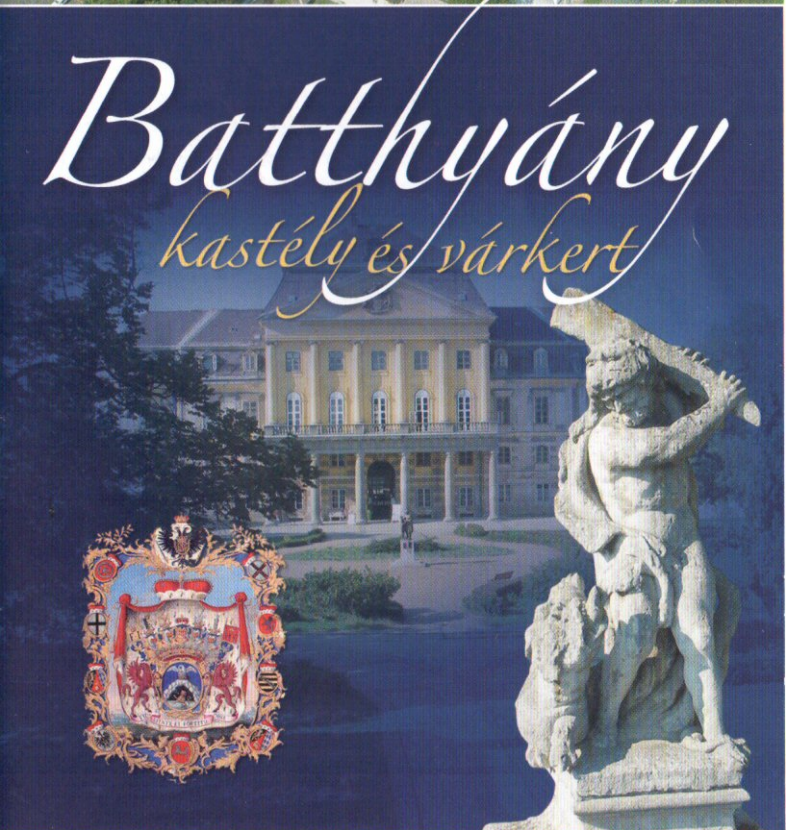

KÖRMEND

Körmend

Batthyány
kastély és várkert

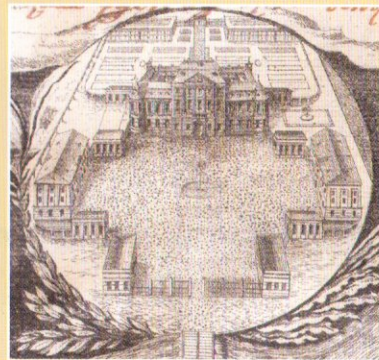
FŐÉPÜLET

Körmend óvárosának ékessége a Batthyány kastély, az ország egyik legjelentősebb műemlékegyüttese. A 15. századi castellumot a Batthyányak a 17. században a török veszély miatt végvárrá építették át. Az ország felszabadítása után, a 18. század elején a Batthyány család ide helyezte magyarországi uradalmainak igazgatási központját, s rezidenciájukat az egyik leggazdagabb arisztokrata családhoz méltón építtették ki. Batthyány Lajos kancellár, későbbi nádor családfőse idején, 1730-1745 között zajlott a barokk kastély kialakítása Donato Felice de Allio tervei alapján. Az építkezések során a főépület déli udvara köré hat, szimmetrikus elhelyezésű melléképületet emeltek, az északi kapu két oldalán pedig egy narancs- és egy kávéház kialakítására került sor. A kastélytól keletre az akkori város méretével megegyező franciaparkot hoztak létre. A 19. század elején klasszicista stílusban formálták át az épületeket, a várkertből angolparkot alakítottak ki. Dr. Batthyány-Strattmann László 1920-1931 között lakott itt, az egyik melléképületben működtette szemkórházát. Fiának családja 1945-ben kényszerült elhagyni ősei kastélyát, melyet orosz csapatok vettek birtokba, s rendeztek be itt lak-

tanyát. A kastélyegyüttes melléképületeiben ma színház, kiállítóterem és gyermekkönyvtár, főépületében múzeum működik.

Az első ábrázolása 1667-ből származik, eszerint egy vizesárokkaal körülvevtt szigeten állt, nyugatról nyíló kapuját torony védte. A barokk átépítés idején a főépület zárt négyszög alaprajza megmaradt, viszont a déli szárnyon kialakításra került a középrizalit, reprezentatív homlokzattal, főkapuval, díszlépcsőházzal és a díszteremmel. Ekkor alakították ki az északnyugati bástyában a kápolnát. Az 1800 körüli klasszicista átfarmálás alkalmával került a déli főhomlokzat középrészére a hatoszlopos erkély és föléje a hat féloszlop által tartott háromszögű oromzat, amit a Batthyányak aranyozott hercegi címere ékesít. A főépületben őrizték a család felbecsülhetetlen értékű gyűjteményeit: a fegyvertárat, a könyvtárat, és a képzőművészeti alkotásokat. Ezek egy része elpusztult, más része budapesti múzeumokba került az oroszok bejövetele alkalmával. Az 1970-es években kollégiumot rendeztek be az épületben, ahol jelenleg a boldoggá avatott dr. Batthyány-Strattmann László nevét viselő múzeum mutatja be helytörténeti és Batthyány témájú kiállításait, valamint az ország egyetlen cipőtörténeti gyűjteményét.

MELLÉKÉPÜLETEK

Városi kiállítóterem (2)

A főépülethez legközelebb található két kis földszintes épület egykor kocsiszín, illetve istálló volt. A kocsiszín jelenleg városi kiállítóteremként működik, melyben neves magyar és külföldi képző- és iparművészek tárlatai, valamint helyi vonatkozású időszakos kiállítások látogathatók.

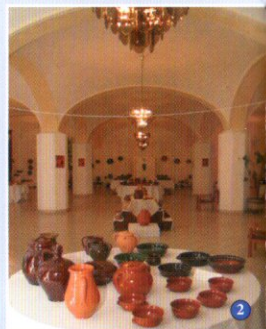
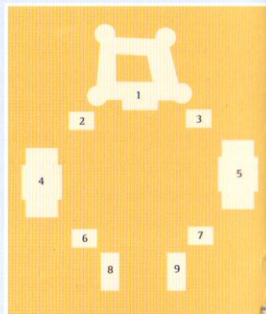
A hátsó istállóban 14 márványítató található. (3)

Színház (4)

Eredetileg lovardának, téli lovaglóiskolának épült, később raktárként használták, egy évig a híres körmeneti kosárlabdacsapat rendezte itt hazai mérkőzéseit. Ma a Körmeneti Kulturális Központ gondozásában 446 főt befogadó városi színháznak, kulturális rendezvényeknek és Tourinform irodának ad otthont.

Sala Terrena Galéria (5)

Az épület földszintjén eredetileg reprezentatív nyári nagytermet, az első emeletén ünnepi alkalmak tartására szolgáló termet rendeztek be. A második emeleten kapott helyet a családi könyvtár és a levéltár. A „szegények orvosaként” ismert herceg Dr. Batthyány-Strattmann László az 1914-18-as világháborúban kórház céljaira használt melléképületet szemkórházzá alakította át. Az 1960-as években csi-pogyárat telepítettek ide, ma galériának ad otthont.

Tiszti lakások (6-7)

A földbe süllyesztett földszintű, a félemeleten öt szobának helyet adó két épület a hitbizományi jószágigazgató és a körmeneti várnagy részére készült. A nyugati épületben ma a városi gyermekkönyvtár működik.

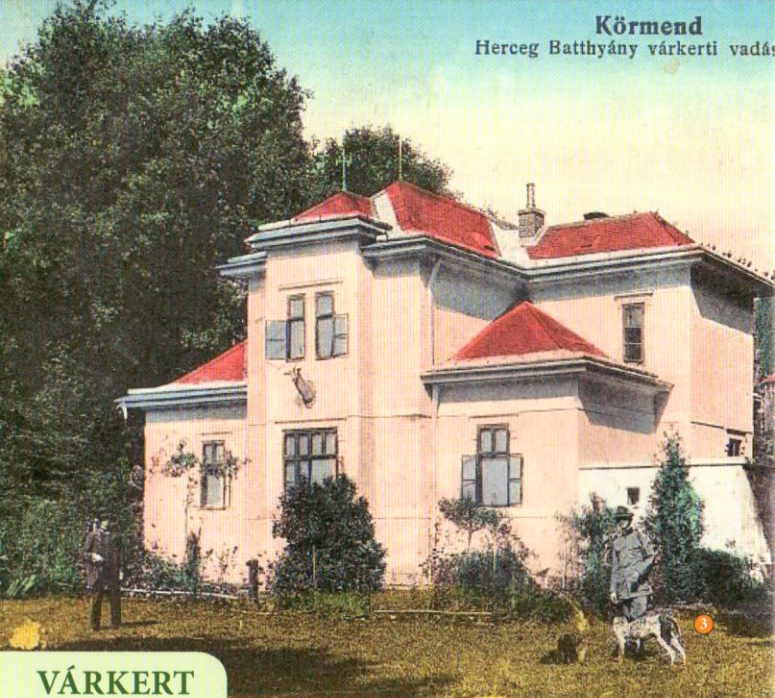
Őrségépületek (8-9)

A Herkules szobrokkal díszített déli főkapu két oldalára a klasszicista átépítés idején emelték a két oszlopsoros őrségépületet.

Északi kapu épületek (10-11)

A Szombathely irányába nyíló északi kapu két oldalán építették fel a narancs- és kávéházakat, melyekben télen nevelték és őrizték a várkertbe kerülő díszcserjéket. A klasszicista átépítés idején üvegházakat is csatoltak a fűthető épületekhez.

VÁRKERT

A Batthyány kastélyegyüttes, a Rába, a 8-as és a 86-os főút által határolt területen található várkert kiemelkedő kerttörténeti és természeti értéket képvisel, közel 150 történeti kertünk közül az első tíz között tartjuk számon. Ezt a kiemelkedő szerepet annak köszönheti, hogy az évszázadok folyamán mindig értékes, és a kor divatjának megfelelő színvonalú, stílusú kertet alakítottak ki az egyre dekoratívabb várkastély körül. A várkertnek már a 18. század előtt is voltak előzményei, nagyszabású kiépítése azonban csak a kastély barokk átalakításával egyidőben kezdődött. Fásorokkal szabályosan felosztott franciakertet hoztak létre, melyben szobrokat állítottak fel, illetve fácánoskertet telepítettek. Ezt rendezték át a 19. század elején kevésbé szabályos angolkertté, amely jellegét ma is őrzi.

Vertumnus és Pomona, Zephyrus és Flora szoborcsoportok (1)

Johann Martin Fischer bécsi szobrászművész alkotásai. Vertumnus virágfakasztó, Pomona a gyümölcsök istennője, Zephyrus a nyugati szél istene, Flora pedig tavasz és virág istennő. A kemény homokkőből készített Zephyrus és Flora szobrot orosz katonák tették tönkre, azonban újrafaragott változata az eredeti Vertumnus és Pomona szoborral együtt megcsodálható.

Obelisz (2)

Batthyány Fülöp herceg állíttatta ősei emlékére 1810-ben. A 15 méter magas alkotás tetejét a Batthyányak címerállata, a pelikán díszíti.

Vadászház (3)

Batthyány Ödön herceg építtette az 1880-as években egy fácános házzal együtt. Ma az Őrségi Nemzeti Park tulajdonában található.

Juharlevelű platán (4)

Magyarország egyik legnagyobb platánja, törzskerülete 780 cm, magassága 35 m, koronaátmérője 45 m.

Fejlesztések

Körmen Város Önkormányzata a Szlovénia-Magyarország Határon Átnyúló Együtműködési Program 2007-2013 keretében Muraszombat és Gornja Radgona szlovén partnerekkel együtt 3 Park címmel pályázatot nyert.

A pályázat keretében a Kastélypark turisztikai és rekreációs lehetőségeinek visszaállítása, beteg fák ápolása, fajaj gazdaság szempontjából hiányzó fák ültetése, Clusius nevével jelzett tanösvény építése - mint turisztikai vonzerő növelés - valamint a Kastélyparkban található tó revitalizációja történik.

A projekt megvalósítása várhatóan 2012. május végén zárul.

16/2012

Dr. Batthyány-Strattmann László Múzeum
 9900 Kőrmend, Vár Pf. 12.
 Tel.: 0694/410-425
 e-mail: dbslm@muzeumkormend.t-online.hu
 web: www.savariamuseum.hu/kormend/hIntezmeny.php

Kőrmendi Kulturális Központ és Faludi Ferenc Könyvtár
 9900 Kőrmend, Bercsényi u. 11. Tel. 0694/594-227
 e-mail: cultcent@t-online.hu

Batthyány kastély, Színház
 9900 Kőrmend, Dr. Batthyány-Strattmann László u. 5.
 Tel./Fax: 0694/410-132, e-mail: kulturinform@kormend.hu

Tourinform Iroda
 9900 Kőrmend, Dr. Batthyány-Strattmann László u. 5.
 Tel.: 0694/410-107, Fax: 0694/410-132
 e-mail: kormend@tourinform.hu

www.kormend.hu